

Брюксел, 30 май 2022 г.
(OR. fr)

9227/1/22
REV 1

Междуинституционално досие:
2021/0414(COD)

SOC 271
EMPL 170
MI 401
DATAPROTECT 160

ДОКЛАД

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	14450/21 - COM(2021) 762 final
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно подобряването на условията на труд при работата през платформа — Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 9 декември 2021 г. Комисията прие предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно подобряването на условията на труд при работата през платформа. Целта на директивата е да се даде възможност за правилно определяне на трудовия статус, да се осигури справедливост, прозрачност и отчетност на алгоритмичното управление в работата през платформа и да се гарантира прозрачността, проследимостта и осведомеността за развитията в работата през платформи и да се подобри прилагането на действащите правила за всички хора, работещи през платформа.

2. Повечето делегации приеха положително предложението по принцип, като подчертаха, че е необходимо време, за да се направи оценка на всички последици от предложението.

По време на френското председателство работна група „Социални въпроси“ проведе заседания на 17 януари, 8 февруари, 3 март, 4, 5 и 28 април, 10 и 24 май 2022 г. Работната група финализира текста на предложението на първо четене, което даде възможност за изготвяне на първоначален компромисен текст въз основа на въпросник по първите две глави, изготвен от председателството. Постигнатият напредък е обобщен в раздел II по-долу.

Засега всички делегации поддържат общи резерви за разглеждане по текста.

Дания и Нидерландия поддържат резерви за парламентарно разглеждане.

Европейският парламент все още не е приел позицията си на първо четене.

Предложеното правно основание член 153, параграф 2, буква б) във връзка с член 153, параграф 1, буква б) и член 16, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), изисква от Съвета да действа в съответствие с обикновената законодателна процедура с Европейския парламент.

На 2 февруари 2022 г. Европейският надзорен орган по защита на данните представи официални коментари по предложението.

II. РАБОТА В СЪВЕТА ПО ВРЕМЕ НА ФРЕНСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО

Работна група „Социални въпроси“ започна да разглежда предложението по време на словенското председателство — на 13 декември 2021 г., няколко дни след публикуването му. По този повод Комисията представи предложението за директива и делегациите имаха възможност да направят предварителни бележки от общ характер.

На 22 декември 2021 г. френското председателство изпрати на делегациите въпросник за оценката на въздействието. Въпросникът бе попълнен от 25 държави членки. Оценката на въздействието беше подробно анализирана и обсъдена на неформалната видеоконференция на членовете на работна група „Социални въпроси“ от 8 февруари 2022 г. Председателството направи обобщението на тази оценка, което е изложено в док. 9227/1/22 REV 1 ADD 1.

По време на първото четене на текста, проведено на заседанията от 17 януари, 3 март и 4 април, бяха повдигнати множество въпроси, чиято цел бе да се осигури по-добро разбиране на текста и начините за тълкуването му, по-специално във връзка с членове 4 и 5. На заседанието от 5 април Комисията представи разяснения, по-специално относно законовата презумпция за заетост и оборването ѝ.

В светлината на обясненията, представени от Комисията, и на поисканите от делегациите разяснения, на 12 април 2022 г. председателството представи бележка от председателството под формата на въпросник, предназначен да събере исканите от делегациите насоки с оглед на изготвянето на първи компромисен текст по глави I и II, основно с цел изясняване на текста. Тази стъпка беше от съществено значение, за да се даде възможност както за общо разбиране на текста, така и за да могат делегациите да заемат позициите си по най-сложните въпроси.

Заседанията на работна група „Социални въпроси“ от 28 април и 10 май бяха посветени на отговорите на делегациите, което даде възможност на председателството да публикува на 19 май 2022 г. компромисен текст¹ на глави I и II и свързаните с тях съображения, обсъдени в работната група на 24 май.

¹ ST 8584/22.

III. ОСНОВНИ ВЪПРОСИ, ОБСЪДЕНИ НА РАВНИЩЕ РАБОТНА ГРУПА

Предмет и приложно поле

Тъй като голям брой делегации изразиха желание текстът да отразява по-добре правното основание, на което се основава, член 1 беше реструктуриран, така че да представя приложното поле с двойното му правно основание.

Също така, в член 1, параграф 2, председателството се постара да хвърли повече светлина върху своите цели и средствата за постигането им. Това е следствие по-специално от многобройните искания за разяснения относно прилагането на текста към заетите лица (въз основа на член 153, параграф 1), буква б) и самостоятелно заетите лица (въз основа на член 16 от ДФЕС).

Освен това беше включено поясняване на правното основание и в съображенията.

Определения

Тъй като понятието „търговска услуга“ е предмет на много дебати, по-конкретно поради липсата на определение в правото на Съюза, беше предложено да се използва понятието „услуга“. В член 2, както и в съображение 18, вследствие на искания в този смисъл от някои държави членки, се уточнява и видът на платформите, изключени от приложното поле („за препродажба на стоки или услуги, или такива, които предоставят услуга с нестопанска цел“).

Законова презумпция

При липсата на ясна и изрично заявена позиция на мнозинството от делегациите относно критериите, няма съществени промени в техния брой, естество и праг.

Председателството обаче предложи на делегациите да въведат допълнителна концепция за позоваване на връзката на подчиненост, която би довела до наемни отношения, като се постави акцент не само върху „контрола върху извършването на работата“, както е в предложението на Комисията, но по-общо — върху ограничаването на свободата, включително чрез санкции, за организиране на работата и за контрол върху извършването ѝ. Понятието за ограничаване на свободата на действие е извлечено от критерий г) и е въведено в уводната част, за да се приложи по-общо към всички критерии и да обхване по-добре определени критерии, по-специално а).

Освен това изразът „на практика“ в някои критерии е заменен с „*de facto*“, който е въведен и в уводната част на параграф 2, за да се наблегне в по-общ план на принципа за предимство на фактическите обстоятелства.

Накрая, в параграф 3 новата формулировка цели да се уточни свободата на действие, предоставена на държавите членки да прилагат презумпцията за наемане на работа извън административните или съдебните производства, които поставят под въпрос качеството на трудовото правоотношение, както и в случаите, когато договорното правоотношение очевидно не е трудово правоотношение съгласно националните законодателства или практики.

Оборване на презумпцията

Измененията на този член имаха за цел да се вземат предвид обясненията, предоставени от Комисията, и да се постигне общо разбиране от всички делегации. По същество, направените изменения позволяват да се формулират по-съществени искания за изменения, свързани с компетентността на държавите членки, що се отнася до липсата на суспензивно действие.

Въпросът за тежестта на доказване и ролята на платформите също е разгледан по-подробно в съображение 28.

Алгоритмично управление, прозрачност на работата през платформа, средства за правна защита и прилагане

В обсъждането на членовете от глави III, IV и V (членове 6—19) беше поставен акцент върху следните елементи:

- делегациите поискаха по-специално разяснения относно връзката с други европейски текстове, по-конкретно с Регламента относно отношенията между платформите и предприятията, Общия регламент относно защитата на данните и проекта за регламент относно изкуствения интелект, както и относно прилагането на разпоредбите на тази глава по отношение на работещите през платформа, в зависимост от техния статут;
- делегациите коментираха приложното поле и целта на член 11 „Деклариране на работа през платформа“. Те поискаха и допълнителни разяснения относно периодичността и реда за предоставяне на определена информация (член 12);
- делегациите отправиха запитване към Комисията относно прилагането на определени членове за самостоятелно заети лица (по-специално членове 10, 13 и 18).

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Постигнат беше осезаем напредък в техническото разглеждане на предложението и във взаимното разбиране на оперативните последици от директивата. Приключи първото четене на целия текст. Френското председателство отдели нужното време за обсъждане на членовете, като даде възможност на делегациите да задават своите въпроси, включително писмено, преди заседанията на работна група „Социални въпроси“. Въз основа на предоставените от Комисията разяснения и коментарите на държавите членки френското председателство успя да изготви първи компромисен текст, чиято основна цел е техническо изясняване на текста, като са обхванати изключително глави I и II и свързаните с тях съображения, и текстът бе приветстван от делегациите като добра основа за преговори. Необходими са допълнителна работа и технически обсъждания преди започване на обсъжданията с оглед на постигането на общ подход.
